

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔ'ΚΟΝ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ· ΚΑΙ ΔΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΗΤ ΟΥΛΟΥ

καθηγητοῦ τῆς Γεωλογίας

ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ Πολυτεχνείῳ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ·

ΝΙΚ. Κ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ Δρ. Φ. Ε.

ΑΛΕΞΑΝ. Δ. ΒΛΑΒΗ Δρ. Φ. Ε.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ἀθήναις ἐτησίᾳ Δρ. 7.—

Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐτ. • 7.50

Ἐξάμηνος • 4.—

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. χρ. 8.—

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ»

Ὅδος Φειδίου ἀριθ. 13

κατωτέρω τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

13 — ΛΕΠΤΑ — 13

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Ταξίδιον ἐν τῷ οὐρανῷ ἐκ τοῦ συγγραμματος τοῦ Καμίλλου Φλαμπαρίωνος «Ἀστερόεντα ὄνειρα» κατὰ μετάφρασιν Κ. Δ. Ζ. Ἡ μαγεία καὶ ἡ ὀπτική ἀπάτη Johnston ὁ ἀήρ, ὃν ἀναπνέομεν μετάφρασις ἐλευθέρα ὑπὸ Τηλεμάχου Κερμηνίου. Περὶ τῶν παρόδων τοῦ Ἑρμου πρὸ τοῦ δίσκου τοῦ Ἡλίου. Αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι ἐν Ἑλλάδι. Ποικίλα.

ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ

ΕΝ Τῷ ΟΥΡΑΝῳ

ἐκτοῦ συγγραμματος τοῦ Καμίλλου Φλαμπαρίωνος

«Ἀστερόεντα Ὀνειρα».

Μετάφρασις ὑπὸ Κ. Δ. Ζ.

Ἦνεκα τῆς τάσεως τῆς ἐνεργείας τοῦ ν' ἀποκαταστή ἐν ἰσορροπίᾳ ἐν τῷ σύμπαντι, ἡ ζωὴ θέλει ἔχει ἐν τέλος ἐπὶ τῆς Γῆς καὶ ἐπὶ ἐκάστου κόσμου.

Ἐὰν τὸ πᾶν φαίνεται ἡμῖν οὕτως εἰς τὴν ἐξοφάνισιν καὶ τὸν θάνατον, τοῦτο συμβαίνει διότι ἀγνοοῦμεν εἰσέτι τὸ μυστήριον τῆς διατηρήσεως τῆς ἐνεργείας. Τοιοῦτον τέλος εἶνε ἀπαράδεκτον, τῶν ὄρων τοῦ προβλήματος φερόντων ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἰδίαν καταδίχην. Παραδέχονται, πράγματι, ὅτι ἡ δύναμις καὶ ἡ ὕλη δὲν δύνανται οὔτε νὰ δημιουργηθῶσιν οὔτε νὰ καταστραφῶσι, καὶ ὑπῆρξαν, καὶ ἐπομένως ἐνήργησαν, καὶ ὅλην τὴν αἰωνιότητα. Ἐὰν ὅθεν ἡ ἐν τῷ δικστημῷ ἀκτινοβολία τῶν ἡλίων ἔχει ὡς τελικὸν ἀποτέλεσμα τὴν ἀπόσβεσιν αὐτῶν, καὶ διὰ ταύτης, τὴν τῆς ζωῆς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν πλανητῶν, οὔτινες ἀνήκουσιν αὐτοῖς, ἐπειδὴ ὑπάρχει ἡδὴ αἰωνιότης, ἢ ἡ ἐνέργεια τείνει ν' ἀποκτασθῇ ἐν μονίμῳ ἰσορροπίᾳ,

ἔπρεπε νὰ μὴ ὑπάρχῃ πλέον μηδεὶς ἥλιος, μηδεὶς ἀστὴρ.

Ὅθεν, σχετικῶς, οὐχὶ πρὸς αἰωνίαν διάρκειαν, ἀλλ' ἀπλῶς πρὸς περίοδον, ἥτις ἀφνίσκεται ὡς ἀστραπή πρὸ τῆς διάρκειας ταύτης, ἔστω π. χ. ἐνὸς ἐξακισσεκατομμυρίου ἐτῶν (1,000,000,000,000,000,000) (1) ἡ ζωὴ μιᾶς ἀνθρωπότητος, ἐνὸς πλανήτου, ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦτου ἡλίου τινός, εἰς τὸν διαρκεῖ. Οἱ Γεωλόγοι ἀναφέρουσιν εἰκοσάδα ἑκατομμυρίων διὰ τὴν διάρκειαν τῶν γεωλογικῶν περιόδων ἀπὸ τῆς ζωῆς ἐπὶ τῆς Γῆς, οἱ φυσικοὶ ἑκατοντάδα ἑκατομμυρίων διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς γῆνης σφαίρας, ἀπὸ τῆς ὑγρᾶς εἰς τὴν στερεὰν κατάστασιν, οἱ ἀστρονόμοι ἐπίσης ἑκατὸν ἑκατομμύρια ἐτῶν διὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ Ἡλίου, καὶ ἔτι ὀλιγώτερον διὰ τὴν μέλλουσαν αὐτοῦ διάρκειαν. Καὶ ἂν διπλασιάζωμεν, καὶ ἂν τριπλασιάζωμεν, καὶ ἂν δεκαπλασιάζωμεν, καὶ ἂν ἔτι ἑκατονταπλασιάζωμεν τοὺς ἀριθμοὺς τούτους, δὲν θὰ φθάσωμεν εἰσέτι τὸ δισεκατομμυριοστὸν τῶν ἐξακισσεκατομμυρίων ἐτῶν! Ὡς τοῦτο λοιπόν, χωρὶς νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς προγενεστέραν αἰωνιότητα, ἐὰν ἀληθῶς ἡ ἐνέργεια τῶν ἡλίων εἶχεν ὡς τελικὸν ἀποτέλεσμα τὴν ἀπόσβεσιν, δὲν θὰ ὑπῆρχο-

(1) Ὁ ἀριθμὸς οὗτος δὲν εἶνε ὑπέρμετρος· ἡ Γῆ ἔλκει 6 000 ἐξακισσεκατομμύρια χιλιογράμμων. 5 λεπτὰ διδόμενα ἐπὶ συνθέτῳ τόκῳ, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γεννήσεως, θὰ παρήγον ἡδὴ κεφάλαιον ἀνώτερον τῶν 416 ἐνδεκακισσεκατομμυρίων (416,496,400,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000,000). Ἐκαμὰ τὴν ὑπολογισμόν τοῦτον κατὰ τὸ 1884. Ἡ ποσότης διπλασιάζεται ἀνὰ δεκατέσσαρα ἔτη περίπου. Τῷ 1873 εὗρον 243 ἑκακισσεκατομμύρια, καὶ τῷ 1880 342. Διὰ νὰ παρασταθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπαιτεῖται ἀναρίθμητος ποσότης ὀγκῶν χρυσοῦ ἰσομεγέθων τῇ Γῇ.

μεν τὴν στιγμήν ταύτην, καὶ οὐδὲν τῶν νῦν ὑπαρχόντων θὰ ὑφίστατο.

Τὸ σύμπαν δὲν ἐπλάσθη ὅλον ἐξ ἑνὸς τεμαχίου κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν πραγμάτων. Ἡ ἀρχὴ αὐτὴ αὐτὴ δὲν ὑφίσταται. Εὐρίσκομεν ἐν τῇ διαστήματι ἡλίου πάσης ἡλικίας. Ὑπάρχουσιν ἀρχαῖοι, ὑπάρχουσι νέοι. Ἐνταῦθα κοιτίδες, ἐκεῖσε τάφοι. Ἐὰν αἱ πρῶται (;) πλάσθῃσι ὑπάρξῃσι ὑπὸ τῆς «ῦλης» καὶ τῆς «ἐνεργείας» δὲν ἀνενοῦντο, δὲν θὰ ὑπῆρχον πλέον σύμπαντα. Ἀπασα ἡ ἀρχικὴ ἐνεργεία, ἥτις ἐνεψύχωσε τοὺς ἡλίους θὰ εἶχεν ἐξαντληθῇ.

Ὡς ὅταν διατρέχοντες δάσος συναντῶμεν πρὸ τῶν βημάτων ἡμῶν δρῦς κατεστραμμένας. πράσινα δένδρα, καὶ νεκροὺς βλαστούς, οὕτω καὶ ὁ οὐράνιος ταξιδιῶτης συναντᾷ ἐν τῷ διαστήματι κόσμους νεκροὺς ἀπὸ μακροῦ χρόνου, γαίης ἀγωνιώσας, οἰκητήρια ἐν πλήρει ἀκμῇ καὶ ἀστέρας μύλῃς ἐκκολαφθέντας.

Τὸ πᾶν θνήσκει, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀναζῇ.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ κόσμων, οὓς ἐπεσκέφθη κατὰ τὸ ταξιδεῖον τοῦτο, διὰ μέσου τῶν μεμακρυσμένων συμπάντων, ὑπῆρξεν εἰς ὅστις μοὶ ἐφάνη ἰδιαιτέρως ἀξιοσημείωτος ὡς ἐκ τῆς τελειότητος τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ προόδου. Ἄν καὶ ὁ κόσμος οὗτος εἶνε ὁ μᾶλλον μεμακρυσμένος ἀπάντων, ὅσους ἐμάντευσάν ποτε ἐν τοῖς βάθεσι τοῦ ἀχανοῦς, ἐν τούτοις ἡ ἀνθρωπότης, ἥτις τὸν κατοικεῖ, δὲν εἶνε λίαν διάφορος τῆς ἡμετέρας ὑπὸ ἔποψιν φυσικὴν διακρίνεται ὡσαύτως εἰς δύο φύλα, καὶ τὰ ὀργανικὰ σχήματα ὁμοιάζουσιν πῶς τὰ τῆς ἡμετέρας φυλῆς. Ἀλλ' ἡ κοινωνικὴ κατὰστασις εἶνε αἰσθητῶς ὑπερτέρα τῆς ἡμετέρας.

Συνεχῆς ἀρμονία βασιλεύει μεταξὺ πάντων τῶν μελῶν τῆς εὐρείας ταύτης οἰκογενείας. Ἀπλοῦν καὶ σεμνὸν ἕκαστον τῶν ὄντων τούτων, ὑψίστην ἔχει φιλοδοξίαν νὰ ἀνυψωθῇ βαθμὴδὸν εἰς τὴν γνῶσιν τῶν πραγμάτων καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν τελειότητα.

Ἡ ἀτμόσφαιρα δὲν εἶνε τελείως θρεπτικὴ, καὶ εἰσὶν ὡς καὶ παρ' ἡμῖν ἡνγκασμένοι νὰ τρώωσιν ἴνα ζῶσιν. Ἀλλὰ τρέφονται ἀποκλειστικῶς ἐκ καρπῶν καὶ φυτῶν καὶ δὲν φονεύουσιν ποτε ζῶον.

Αἱ λειτουργίαι τοῦ ὕλικου βίου μικρότατον μόνον τοῦ χρόνου αὐτῶν καταλαμβάνουσι μέρος, ζώντων ἰδίως πνευματικῶς. Ἀντὶ τῶν προσωπικῶν ἀνταγωνισμῶν, τῶν μικρῶν ἢ μεγάλων ὑποθέσεων, αἵτινες ἀνακινουσι τὴν ζωὴν ὁλόκληρον τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν τῆς Γῆς, ἀσχολοῦνται ἀποκλειστικῶς σχεδὸν εἰς μελέτας καὶ τέψεις.

Δὲν ἐφεύρον ποσῶς χρήματα. Δὲν ὑπάρχουσι πτωχοὶ οὐδὲ πλούσιοι. Οἱ ἀναγκαῖοι πρὸς τροφὴν καρποὶ εὐρίσκονται ἄρθροι πρὸς συλλογὴν ὑπερᾶνω πάσης ἀνάγκης. Τὸ θέρος εἶνε διαρκὲς αὐτόθι, οὐδ' ἐσκέφθησαν πώποτε περὶ οἰουδήποτε εἰδους ἐνδυμάτων, καθ' ὅσον τὸ τοῦ

σώματος σχῆμα διατηρεῖ πάντοτε τὴν καλλονὴν του καὶ ἡ φιλαρέσκεια οὐδὲν ἔχει νὰ συγκαλύψῃ.

Οὐδέποτε γηράσκουσι· ὅταν φθάσωσι τὴν ὥριμον ἡλικίαν ἀποκοιμῶνται, καὶ τὸ σῶμα ἀποσυνθίζεται ὡς νέφος, ἀόρατον καθιστάμενον διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς καταστάσεως τῶν μορίων του.

Οὐδεὶς νόμος ἐπιβάλλει τοὺς δεσμοὺς τοῦ γάμου. Ἐπειδὴ θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ συνχωρήσῃ ἑνωσίς τι· ἐκ συμφέροντος, διότι οὔτε τάξεις οὔτε περιουσίαι ὑπάρχουσιν, ὁ ἕρως μόνος διευθύνει τὴν ἐκλογὴν. Σπκνίως τὰ ἔτη ἀποκαλύπτουσι διάστικὴν τινὰ χρακτικὴν ἐπαρκῆ ὅπως φέρη ἐπὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἄλλης ἐκλογῆς, ἀλλ' ὁσάκις ἡ διάστασις αὕτη ἐκδηλοῦται, οὐδεμία ἄλλυσις συνέχει τοὺς συζύγους. Ἄλλως τε μένουσι ἐρασταί, δὲν καθίστανται σύζυγοι. Ἡ ἐπιθυμία μεταβολῆς, ποικιλίας, καινοτομίας, σπκνίως λαμβάνει χώραν, διότι τὰ ὄντα ὅσα ἐλευθέρως προεῖλοντο ἄλληλα, ἀγαπῶνται ἀμοιβαίως ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα, καὶ ἔχουσι ἄλληλεκληγεῖ τῇ ἀμοιβαίᾳ γνωριμίᾳ.

Οἱ φίλοι εἶνε σταθεροὶ καὶ πιστοί, οὐδ' ὑπάρχει παραδειγμα προδοσίας, ὑπὸ εὐτελοῦς αἰσθήματος ζηλοτυπίας ὑπαγορευθεῖσης.

Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἐν τῇ Γῇ συμβαίνοντα, πᾶς οὗτινος ὁ βίος θὰ διεῖπετο ὑπὸ αἰσθήματος συμφέροντος ἢ φιλοδοξίας, θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς τέρας ἀκχτηνόητον καὶ τέλεον περιφρονητέον.

Οὐδὲν ὑπάρχει ὄριον. Ἡ ἀνθρωπότης ἀποτελεῖ μίαν μόνην φυλὴν, μίαν μόνην οἰκογένειαν. Αἱ συγκοινωνίαι ἐπὶ τῆς σφαίρας ὁλοκλήρου διενεργοῦνται δι' εἰδους τινος λόγου, ὅστις ἵπταται μετὰ τῆς ταχύτητος τῆς ἀστραπῆς. Διοικητικὸν τι συμβούλιον, ὁρίζόμενον τῇ παγκοσμίᾳ ψήφῳ, διευθύνει τὰς σχετικὰς ἐργασίας πρὸς τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν, τὰς ἐπιστήμας, τὰς τέχνας καὶ τὴν δικαιοσύνην· ἀλλ' ἡ παγκόσμιος αὕτη ψήφος, φωτιζεται, ἐκλέγει, μεταξὺ τῶν σοφωτέρων καὶ τῶν κρείσσων πνευμάτων· θὰ ἦτο περιττὸν ὅπως νὰ προσθέσωμεν ὅτι οὐδ' ἐφαντάσθησάν ποτε ὑπουργὸν τοῦ πολέμου· ὁ λαός, ὑπὸ τοῦ λόγου ὀδηγούμενος, οὐδέποτε ἀνευφημεῖ θεότητος. Οὐδὲν πατριωτὸν αἶσθημα δύναται νὰ ἐκμεταλλευθῇ ἢ καὶ ἀπλῶς νὰ ἀνακαλυφθῇ, μὴ χωρίζοντος οὐδενὸς ὁρίου τὴν ἀνθρωπότητα.

Οὐδαμοῦ ἐγκατέστησαν τὴν ἀξιοματικὴν καλουμένην ἐπιστήμην· οὐδεμία Σορβόνην κατεδίδασκε τὴν θεωρίαν τῆς κινήσεως, οὐδεμία Ἀκαδημία κατεδίδασκε τὸ δόγμα τῆς διηλεκτοῦς εἰρήνης. Οὔτε τίτλους οὔτε παράσημα παρατηρεῖ τις ἐκεῖ· μόνην τὴν πνευματικὴν ἀξίαν καὶ τὴν προσωπικὴν ἠθικὴν τιμῶσι.

Ἡ λέξις ἀναμνηστὴς δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ λαοῦ τούτου.

Μία θρησκεία δεσπόζει εἰς τὰ πνεύματα καὶ τὰς καρδίας· ἡ διὰ τῆς Ἀστρονομίας· αἱ ὑπερτεραι τῶν ἡμετέρων δυνάμεις τοῦ πνεύματος αὐτῶν, αἱ πλεονέστεραι

καὶ ὁξυδερκίστεραι αὐτῶν αἰσθήσεις, τὰ ἰσχυρότερα τῆς παρατηρήσεως τούτων ὄργανα, τοὺς ἔθεσαν ἀπὸ πολλοῦ ἐν συγκοινωνίᾳ μετὰ τῶν κόσμων οὔτινες τοὺς περικυκλοῦσι, καὶ κατ' ὁρῶσαν νὰ χρησιμοποιοῦσι τὴν παγκόσμιον ἔλξιν ὡς τρόπον ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν πνευματικῶν ὄντων, ἀπὸ κόσμου τινὸς εἰς ἕτερον.

Εὐρὸν τὸ μυστήριον τῆς ἐνότητος μεταξὺ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ὕλης, καὶ γνωρίζουσι ὅτι ἐνταῦθα μία καὶ ἡ αὐτὴ ὑπάρχει οὐσιώδης μονάς.

Ἐν τῇ θρησκείᾳ τῶν, οὐδένα κατέστησαν Θεόν, οὐδ' ἐτόλμησάν ποτε νὰ παίζωσι διὰ τινος λατρείας, ἐννοοῦντες ὅτι τοιαύτη νηπιότης ἢ τοιαύτη ἐπαρσις θὰ ἦτο ἀναξία τοῦ πνεύματος αὐτῶν. Ἡ θρησκεία τῶν συνίσταται εἰς τὸ νὰ πιστεύωσιν εἰς τὴν ἀθανασίαν διὰ τῆς γνώσεως αὐτῆς τῆς ἐσωτερικῆς τῶν ὄντων φύσεως, εἰς τὸ νὰ καθίστανται κρείσσονες καὶ τελειότεροι ἑαυτῶν διὰ τῆς ἀδιαλείπτου τῆς κτίσεως σπουδῆς, καὶ εἰς τὸ νὰ ἀγαπῶσιν ἀλλήλους ἐν αἰσθηματὶ καταυγαζόμενῳ ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἰσότητος.

Θεωροῦσι τὸν Λόγον ὡς τὸ ὑψίστον προνόμιον τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, καὶ θὰ ἐλογίζοντο ὡς ἄφρονα πᾶσαν δοξασίαν, ἥτις θὰ ἐφαντάζετο ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐνάσκησιν τῆς δυνάμεως ταύτης ἐν οἰωδήποτε θρησκευτικῷ συστήματι.

Ἐλεῖθεν, οὐδέποτε εἶδον τὴν Γῆν, καὶ οὐδαὶς ὑποτεύει τὴν ὑπαρξίν της.

Μοὶ ἐφάνησάν ἀπολύτως εὐτυχεῖς καίτοι ἐξόχου νευρικῆς ὑπερευαισθησίς. Διέρχονται τὸ μεῖζον μέρος τῆς ὑπαρξέως τῶν ἐν τοῖς κολποῖς τῶν λεπτοτέρων ἡδονῶν. Ὁ κόσμος τῶν εἶνε διηλεκτός· Ἐδὲμ καὶ ἀδιάπυστος ἀναγέννησις. Ἀρωματὰ ἀνεξέρχονται τῶν μυχῶν περιλαμπῶν ἀνθέων, τὰ δάση ἀποπνέουσι μεθυστικὰς εὐωδίας, τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἐγγελά μαγευτικοῦς τοπίους.

Ἐνθ' ἐθαύμαζον τὸ θαυμάσιον θέαμα, ἡσθάνθη ἐμυτὸν περιβαλλόμενον καὶ οἶωνε διαπερῶμενον ὑπὸ ἡχητικῶν κυμάτων λιχνίζόντων τὴν ψυχὴν μου, μεμαγευμένην ἐν τῇ ἡδονικωτέρᾳ μελωδίᾳ, ἣν ποτὲ ἤκουσαν τὰ ἐμὰ ὦτα. Ἡ συναίσθησις ἔλξεως ὅπως οὐρανίας ἐφάνετο ἐπὶ νέφους μεταφέρουσα με καὶ καταβιβάζουσα ἡρέμα πρὸς τινὰ νῆστον, εἰς τῆς ὀπταίας τὸ βάθος ἀνηγείρετο μέγαρον ἐξ ἀνθέων· ἐδοκίμασα εἶδος τι ἡλεκτρικῶν κλονισμοῦ, καὶ . . . εὐρέην καθήμενος ἐπὶ εὐρέος ἀνακλίντρον, παρὰ τὸ ὑψηλὸν παρθύρον ἐνετικῶν ἐξωστού. Πορθμῖς, μουσικῶν κατὰφορτος, ἐπκνήρχετο ἐκ τοῦ Lido διὰ τῆς μεγάλης διωρυγῆς, οἱ ὅμιλοι ἦδον ἀρμονικὴν χορῳδίαν, ὁ οὐρανός ἦτο μαγικῶς κατ' ἡσθερωμένος, ἡ Σελήνη ἔδιδε ὀπισθεν τῶν πύργων, καὶ ὁ Ἄρης κατήρχετο πρὸς τὸν ὀρίζοντα.

Τὸ παλαιὸν ὠρολόγιον ἤχησε βραδέως τοὺς δώδεκα τοῦ μεσονυκτίου κτύπους. Ἄ!, εἶπον κατ' ἐμαυ-

τὸν, εἶχον ἀποκοιμηθῇ ἀπὸ δύο καὶ πλέον ὥρων εὐρίσκομαι εἰς τὸ παρθύρον τοῦτο, ἡ Σελήνη διέτρεξε 7300 χιλιόμετρα στροφομένη περὶ ἡμᾶς, καὶ ἡ γῆ αὐτὴ ἀφῆκε 212000 ὀπισθεν της, περὶ τὸν ἥλιον στροφομένη. Γλυκεῖα ἔλξις, κυβερνᾷ, τοὺς κόσμους διὰ μέσου τοῦ ἀχανοῦς, ἔσως κυβερνᾷ καὶ τὰς ψυχὰς διὰ μέσου τοῦ χρόνου. Ὡραῖς ἐναστρε οὐρανέ, σὺ ὅστις μέχοι τοῦδε τοσοῦτα μᾶς· ἐδιδάξας, δὲν θὰ λύσης μετ' οὐ πολὺ τελείως τὸ αἰνίγμα τοῦ μεγάλου μυστηρίου; εἰς σὲ ἐλπίζομεν, σὺ μόνος δύνασαι νὰ μᾶς διδάξης, σὺ μόνος δύνασαι νὰ διανοίξης πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν τὰ πανοράματα τοῦ ἀπείρου καὶ τῆς αἰωνιότητος.

Τέλος

Η ΜΑΓΕΙΑ ΚΑΙ Η ΟΠΤΙΚΗ ΑΠΑΤΗ

Πρόγραμμα τοιχοκολλημένον ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῶν ὁδῶν πόλεως τινος γερμανικῆς ἀνήγγειλε κατὰ τὸν λήξαντα χειμῶνα, ὅτι ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς πόλεως διάσημος μάγος ἐξ Ἀνατολῆς, Ἰβραχὴμ Γιουσοφ καλούμενος θέλει καταπλήξῃ τὸ κοινὸν διὰ τῆς μαγικῆς του τέχνης.

Τὴν ἐσπέραν τῆς ὁρισθείσης ἡμέρας τὸ θέατρον ἐπληρώθη θεατῶν, οὔτινες ἀνυπομότως ἐπερίμενον τὴν ἐμφάνισιν τοῦ μάγου. Τὸ κατάβλημα ἀπέκρυπτε τοῦ ὁρμματος τῶν θεατῶν τὴν σκηνήν, ἥς ἡ πρόσοψις ἦτο κεκοσμημένη διὰ φαντασιωδῶν συμπλεγμάτων ἐκ φοινίκων, κροκοδείλων καὶ ἄλλων φυτῶν καὶ ζώων θερμῶν κλιμάτων.

Κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν ὥραν τῆς ἐνάρξεως ἀθορύβως ὑψώθη τὸ κατάβλημα. ὅτε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κοινῶς ἐνεφανίσθη ἡ σκηνή. Ἀἰααα εἶχε χρώμα μέλαν. Προσκήνια, ἐδάριος, τὸ βάθος αὐτῆς ἦσαν κατὰ μέγεθος ὡς ἡ πύσσα. Οὐδεμία ἐν αὐτῇ ὑπῆρχε λυχνία, ἀλλὰ τὸ φῶς αὐτῆς ἐλάμβανεν ἐκ πολυφωτου, ὅπερ ἐκρέματο ἀπὸ τοῦ ὀρόφου τῆς αἰθούσης. πλησίον τοῦ καταβλήματος τῆς σκηνῆς.

Ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὑπῆρχον δύο μικρὰ τραπέζια ἐκ ξύλου, ὧν ἑκάτερον ἐστηρίζετο ἐπὶ τριῶν ὀρειχθάλκινων ὀσθῶν, σταυροειδῶς συνδεδεμένων, καὶ ὁμοίων πρὸς τὰ ἐν καρρεῖσι ἐν χρήσει ὑπάρχοντα.

Κωδωνίσκος ἀνήγγειλε τὴν ἐναρξιν τῆς παραστάσεως. Βραδέως καὶ μετὰ σοφροῦ καὶ μεγαλοπρεποῦς βήματος ἐνεφανίσθη πρὸ τοῦ κοινῶς ὁ μάγος Ἰβραχὴμ Γιουσοφ, φέρων χιτῶνα ποδῆρη ἐκ λευκῆς μετάξης καὶ ἐζωσμένος διὰ χρυσῆς ζώνης μετὰ στιλβόντων λίθων· τὴν δὲ κεφαλὴν ἐκάλυπτε μέγα τουρβάτιο μετὰ μετάξης κεντημένον, τοὺς δὲ πόδας του δερμάτινα σανδάλια. Ἐσταυρωμένος ἐπὶ τοῦ στήθους ἔχων τὰς χεῖρας, ἔκλινε πρὸ τοῦ περιέρχοντος κοινῶς καὶ εἶπε μετὰ

σοβαρότητος — Πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐντὸς ὀλιγίστων τῆς ὥρας λεπτῶν θὰ καταδείξω πράγματα ὑπερφυσικά, θαυμασία, τὰ ὅποια ἂν καὶ θὰ ἴδῃτε διὰ τῶν ἰδίων ὑμῶν ὀμμάτων, ἐν τούτοις δὲν θὰ τὰ πιστεύετε, ὡς ἀδύνατα. Θὰ νομίσῃτε ὅτι ἔχετε ἐνώπιόν σας τὰς σκηναίς, ἃς ἀνεγνώσατε εἰς τὰς *Xillas* καὶ *Miar* νύκτας. Πάντα ταῦτα θὰ ἐκτελέσω δι' ἀοράτων πνευμάτων καὶ τῇ βοηθείᾳ τούτων οὐδόλως θὰ δυσκολευθῶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς μαγικῆς μου τέχνης.

— Καὶ πρῶτον, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἰβραχίμ Γιουσούφ ἐκτείνων τὴν δεξιάν του, ἔχω ἀνάγκη ράβδου μαγικῆς, ὅπως ἐκτελέσω τὰ πειράματά μου. Ἰδοὺ αὐτὴ εἰς τὴν χεῖρά μου, ἥτις ἀοράτως ἦλθεν.

Μόλις ἐτελείωσεν ὁ μάγος τὰς φράσεις του ταύτας καὶ τὸ κοινὸν εἶδεν εἰς τὴν χεῖρά του ράβδον στίλβουσαν μετρίου μεγέθους.

Δι' ἐνὸς κινήματος διὰ τῆς ράβδου ταύτης ἔδειξεν ὁ μάγος ἐπὶ ἑκατέρων τῶν τραπεζίων ἱσταμένον κομψὸν καὶ ἡμίσεος περίπου μέτρου ὕψος ἔχον ποτήριον, αἰφνιδίως ἐμφανισθέν ἀμφότερα ταῦτα λαβὼν, ἔδειξεν ὁ μάγος εἰς τὸ κοινόν, ὅπερ εἶδεν ὅτι εἶνε ἐκ ζύλου γεγλυμμένα μετὰ διαφόρων ἀνγλύφων. Μόλις ἐξετέλεσε τοῦτο ὁ Ἰβραχίμ καταβὰς τῆς σκηνῆς ἔσυρε παραπέτασμα κρεμάμενον ἀπὸ τοῦ ποδίου τῆς σκηνῆς ἄχρι τοῦ ἐδάφους τῆς αἰθούσης, ὅπως ἴδῃ τὸ κοινόν, ὅτι ὁ ὑπὸ τὴν σκηνὴν χώρος, ὅστις ἔφερε πλεῖστα φῶτα, οὐδὲν ἔκρυπτε, δυνάμενον νὰ βοηθήσῃ τὸν μάγον εἰς τὰ πειράματα αὐτοῦ.

Ἀναβὰς ἀκολούθως ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐξετέλεσε διάφορα τεχνάσματα λίαν περίεργα, ἐξ ὧν ἀναφέρωμεν τὰ περιεργότερα. Δι' ἐνὸς κινήματος ἐπαρουσίασεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὁ μάγος δύο μετάλλινα τοῦ καφρὲ μεγάλα ἀγγεῖα, ἐξ ὧν εἰς τὸ μὲν ἔρριψε ἐρεβύνθους, εἰς τὸ ἕτερον δὲ φακὰς.

— Ἐκ τούτων, εἶπεν, θὰ παρασκευάσω καφρὲν καὶ σάκχαρον, μεταχειριζόμενος πρὸς τοῦτο, ὡς βλέπετε, τὰ μικρὰ ταῦτα ἐκ μετάλλων πώματα, ἅτινα μόλις ὀλίγων ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου πάχος ἔχουσιν. Ἦδη τοποθετῶ ἀμφότερα τὰ ἀγγεῖα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἀπαιτῶ δὲ ὅπως τὰ πνεύματα, ἅτινα ἔχω τὴν ἐσπέραν ταύτην εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου, φέρωσι τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τοῦτο κύπελλα. Πρέπει νὰ ἐμφανισθῶσι ταῦτα ἐπὶ τῆς τραπέζης ταύτης!

Μόλις τὴν διαταγὴν του ταύτην ἐξεφώνησεν ὁ μάγος, καὶ ἀμέσως ἐπὶ τοῦ τραπεζίου ἐνεφανίσθη δίσκος, φέρων δωδεκάδρα κύπελλων καὶ κάλπιδά γάλακτος. Ἡ ἐκπληξὶς τοῦ κοινοῦ ἦτο μεγίστη, ἥτις ἔτι μᾶλλον ἐπηύξησεν, ὅταν ὁ Γιουσούφ, ἀφαιρὼν ἀπὸ τῶν ἀγγείων τοῦ καφρὲ τὰ πώματα, ἔδειξεν εἰς τὸ κοινόν, ὅτι τὸ μὲν ἐν τῶν ἀγγείων ἐμπεριείχε καφρὲν, τὸ δὲ ἕτερον κύβους σακχάρου. Τοῦτο πράξας ὁ μάγος ἔλαβε τὸν δίσκον καὶ τοποθετήσας αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἐδά-

φους ἤρχισε νὰ διανείμῃ τὸν καφρὲν εἰς τὰ κύπελλα καὶ δι' ὑπηρετίου νὰ προφέρῃ ταῦτα εἰς τὸ κοινόν.

Ἐνῶ δ' ἕκαστος τῶν θεατῶν ἐζήτηε περίεργος νὰ δοκιμάσῃ τὸ προσφερόμενον τοῦτο ποτόν, αἰφνὶς ὁ μάγος ξηρὰ παρετήρησεν.

— Εἶμαι πάντοτε μάγειρος λίαν καθάριος, ἀλλὰ κυρία μου, σήμερον μοὶ συνέβη μικρὸν δυστύχημα. . . . Καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ χωρήσῃ περαιτέρω· φωναὶ ἐκπλήξεως τῶν παρευρισκομένων κυριῶν τὸν διέκοψαν, διότι ἐξ ἐνὸς τῶν ἀγγείων τούτων ἐξήρχετο ζῶν δελφινίδιον, ὅπερ εἰς τὴν προσταγὴν τοῦ μάγου ἐξηφανίσθη ἐν τῷ ἀέρι.

Ἡ ἐκπληξὶς ὑπῆρξε γενικὴ καὶ τὰ χειροκροτήματα παταγώδη.

Μετὰ τὸ πείραμα τοῦτο ὁ Ἰβραχίμ-Γιουσούφ ἐχώρησε πρὸς τὰ ἄκρα τῆς σκηνῆς καὶ μεθ' ὅρους σοβαροῦ εἶπε.

— Ὑπάρχει κυρία τις ἐκ τῶν παρευρισκομένων, ἥτις ἔχει τὸ θάρρος νὰ μοὶ ἐμπιστευθῇ ἐπὶ τινος στιγμῆς τὸ τέκνον τῆς; . . . Θὰ τὸ φονεύσω διὰ τοῦ ἐγχειριδίου τούτου ἐνώπιον ὑμῶν καὶ θὰ τὸ ἀναστήσω πάλιν.

Σιωπὴ νεκρικὴ καὶ ρίγος παρηκολούθησε τὰς φράσεις ταύτας τοῦ σκληροῦ Ἰβραχίμ, διότι οὐδεμία μήτηρ ἠθέλησε νὰ γείνη συνεργὸς εἰς τοιοῦτον θέαμα.

Ὁ Ἰβραχίμ ὅμως διὰ ταχείας τῆς ράβδου του κινήσεως ἐπαρουσίασε πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ ἐκπληκτοῦ κοινοῦ ζαυθὴν καὶ ὠραιοτάτην κορασίδα δεκαετίδα, πλησίον αὐτοῦ ἱσταμένην.

— Ἰδοὺ, εἶπε, τὸ πνεῦμα μοὶ ἔφερεν, ὅτι ἐχρειάζομαι.

Καὶ λέγων ταῦτα ἔσυρε πρὸς τὰ πρόσθεν τῆς σκηνῆς ὀδοιπορικὸν σάκκον δερματίνον. Ἡ κορασίς μειδιῶσα εἰσῆλθεν ἡσύχως εἰς αὐτόν, ὃν ἔκλεισεν ὁ Ἰβραχίμ καὶ ἔδεσε δι' ἰσχυροῦ σχοινίου ἀκολούθως λαβὼν οὗτος τὸ αἰχμηρὸν καὶ στίλβον ξιφιδιὸν του, ἤρχισε δι' αὐτοῦ καθ' ἀπάσας τὰς διευθύνσεις νὰ διατρύχῃ εἰς μέγα βάθος οὕτω τὸν σάκκον, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ φονευθῇ καὶ ποντικὸς ἂν ἐντὸς αὐτοῦ εὑρίσκετο.

Ψυχρὸς ἰδρὼς περιέβλεπε τὰ μέτωπα τῶν θεατῶν εἰς τὸ σκληρὸν τοῦτο θέαμα. Ἐνῶ δὲ περιέμενον νὰ ἴδωσι ρέον αἷμα ἀπὸ τῶν ρηγμάτων τοῦ σάκκου καὶ ἀνοιγομένου τούτου νὰ ἐξέλθῃ ἀσπᾶλλον τὸ σῶμα τῆς νεάνιδος, εἶδον αὐτὴν νὰ ἐξέρχεται τοῦ σάκκου μειδιῶσα καὶ ἐπιχαρίτως πρὸς τοὺς θεατὰς προσκλίνουσαν.

Παταγώδη χειροκροτήματα ἐπηκολούθησαν καὶ τὸ θαυμάσιον τοῦτο πείραμα, ὃ δὲ Ἰβραχίμ προσκλίνων ὑποὶ τὴν χεῖρα, ὅπως ἀφαιρὼν τὸ τουρβάνιν του εὐχαριστήσῃ τὸ κοινόν. . . . ἀλλὰ ἕτερον θαῦμα, ἔτι μᾶλλον θαυμάσιον ἐνεφανίσθη πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἐκπληξιν μεταβαίνοντος κοινοῦ. Ὁ

Ἰβραχίμ ἱσταται ἀκέφαλος ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἡ δὲ κεφαλή του εὑρίσκεται μακρὰν αὐτοῦ ἐπὶ ἐνὸς τῶν τραπεζίων, γελωσά καὶ περκαλοῦσα τὴν ἱσταμένην πλησίον του κορασίδα νὰ λάβῃ αὐτὴν καὶ νὰ τὴν παρουσιάσῃ πρὸς τὸ κοινόν. Ἡ νέα μειδιῶσα πλησιάζει πρὸς τὴν κεφαλὴν, περιυλίσσει αὐτὴν ἐντὸς μετρίνου ὕψους καὶ τὴν φέρει πρὸς τὸ κοινόν, ὅπερ ἐφλέγετο ὡς εἰκός, ἐκ μεγίστης περιεργείας νὰ θαυμάσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τὴν ζῶσαν ταύτην κεφαλὴν. Ἡ νέα ἀνοίγει τὸ ὕψος καὶ ἀντὶ κεφαλῆς ἐξάγει κομψὴν ἀνθοδέσμη, ἥς τὰ ἄνθη διανείμει γελωσά πρὸς τοὺς ἐκπληκτοὺς καὶ παταγώδως χειροκροτοῦντας θεατὰς.

Πάντα ταῦτα, πράγματι ἐγένοντο καὶ καθ' ἑκάστην εἰς διάφορα θέατρα ἐπικυκλοφοροῦνται, οὐδὲν ὁμῶς τὸ ὑπερφυσικὸν ἔχουσιν, ἀλλ' εἶνε ἀπλουστάτη ὀπτικὴ ἀπάτη, ἥς τὴν ἐξήγησιν θέλομεν δώσῃ εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον. (ἔπεται τὸ τέλος).

JHONSTON Ο ΔΗΡ ΟΝ ΑΝΑΠΝΕΟΜΕΝ

Μετάφρασις ἐλευθέρα

ὑπὸ ΘΑΛΕΜΑΧΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ

(Συνέχεια τοῦ προηγούμενου φύλλου καὶ τέλος).

Τὸ σπῆρες λοιπὸν οὐσίαι, ὀξυγόνον, ἄζωτον, ἀνθρακικὸν ὀξύ καὶ ὑδρατμὸς ἀποτελοῦσι τὸν ἀέρα. Ἐκτὸς ὅμως τῶν οὐσιῶν τούτων περιέχει οὗτος καὶ πολλὰς ἐν μικροτέρῃ καὶ μὴ καθωρισμένῃ ποσότητι. Ἐκ τούτων τινὲς σχηματίζονται ἐν αὐτῷ τῷ ἀέρι, τινὲς πάλιν ἀναπτύσσονται ἐν εἴδει ἀτμῶν ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, καὶ ἄλλαι ἐκ τῶν ὑδάτων τῆς θαλάσσης. Καὶ ἐκ μὲν τῶν ἐν τῷ ἀέρι σχηματιζομένων σπουδιότεραι εἰσι τὸ ὄζον καὶ τὸ νιτρικὸν ὀξύ.

Καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ ἀερίωδες ὀξυγόνον ὅπερ ὅμως κέκτηται ἰσχυροτέρῃ τῷ τρόπῳ τινὲς χημικὴν δράσιν. Εἰς τὴν μορφήν ταύτην μεταβάλλεται τὸ ὀξυγόνον διὰ τῆς ἐπενεργείας τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, τοῦ ἡλεκτρισμοῦ καὶ πολλῶν ἄλλων δυνάμεων. Ἐνεργεῖ δὲ τότε ταχύτερον καὶ ἐνοῦται μετὰ τῶν λοιπῶν σωμάτων εὐκολώτερον. Ἀναφέρομεν μόνον ἐκτὸς τῶν ἄλλων χρησίων ἐνεργειῶν αὐτοῦ, τὴν ὀξειδωσιν (ὅταν σῶμα τι ἐνωθῇ μετ' ὀξυγόνου λέγομεν τότε ὅτι τὸ σῶμα τοῦτο ὀξειδῶθη) τῶν ὀργανικῶν πολλὰς ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν, αἵτινες ἀνέρχονται ἐκ τοῦ ἐδάφους εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν, καθὼς καὶ τὰς ἐν τῷ ἐδάφει περιεχομένας φυτικὰς οὐσίας καὶ λοιπὰς ἐνώσεις ἐξ ὧν συνήθως ἐξαρτᾶται ἡ εὐφορία τοῦ ἐδάφους καὶ ἃς τὸ ὄζον μετατρέπει εἰς καταλλήλους καὶ ὠφελίμους διὰ τὰ φυτὰ τροφὰς. Ἰσως οὐδέποτε ὁ ἄνθρωπος στερεῖται ὄζοντος. Ἡ ποσότης ὅμως αὐτοῦ εἶνε σχετικῶς πολὺ μικρὰ ὥστε νὰ δύναται νὰ ὀρίσθῃ διὰ μέτρου ἢ βάρους. Ἰνω-

ρίζομεν ἐν τούτοις ὅτι τὸν χειμῶνα καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ὄρεων καθὼς καὶ μετὰ καταιγίδα ἡ θύελλα περιέχεται ἀφθονώτερον ἐν τῷ ἀέρι, ἴσως δὲ προσφέρει ἡμῖν περισσοτέρας τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν ὑπηρεσίας.

Τὸ δὲ νιτρικὸν ὀξύ, ὅπερ καὶ ἀνωτέρω ἐρρήθη σχηματίζεται ἐν τῷ ἀέρι, περιέχεται ἐν αὐτῷ εἰς μεγάλητέραν ἴσως τοῦ ὄζοντος ποσότητα. Τὸ σῶμα τοῦτο εἶνε γνωστὸν ἐν τῷ καθημερινῷ βίῳ ὑπὸ τὸ ὄνομα «ἀσχημόνερο» καὶ ἀποτελεῖται ἐξ ἄζωτου καὶ ὀξυγόνου, ἐξ ἀμφοτέρων δηλ. τῶν συστατικῶν τοῦ ἀέρος. Ἐκαστος κεραυνός, ὅστις διασχίζει τὸν οὐρανόν, ἕκαστος ἡλεκτρικὸς σπινθὴρ μικρὸς ἢ μέγας, ὅστις διέρχεται διὰ τοῦ ἀέρος προκαλεῖ κατὰ τὴν διόδον αὐτοῦ τὴν ἐνώσιν μικρᾶς ποσότητος τῶν δύο τούτων ἀέρων (ἄζωτου καὶ ὀξυγόνου) καὶ σχηματίζεται οὕτω τὸ νιτρικὸν ὀξύ. Ἐπειδὴ δὲ πνιγνὸς μεταξὺ διαφόρων σωμάτων διέρχεται διὰ τοῦ ἀέρος ἡλεκτρισμὸς καὶ μάλιστα εἰς τὰ θερμὰ κλίματα δέον νὰ θεωρηθῇ τὸ νιτρικὸν ὀξύ ὡς διαρκὲς συστατικὸν τοῦ ἀέρος. Ἄν ἦνε οὐσιώδες καὶ ἀπαραίτητον τὸ νιτρικὸν ὀξύ διὰ τὴν σύγχρονον τῶν πραγμάτων κατάστασιν δὲν ὀρίσθη εἰσέτι, οὐχ' ἥττον ἐξηκριβώθη δι' ἀσφαλῶν πειραμάτων ὅτι τὸ ὀξύ τοῦτο τοῦλάχιστον ἀπντᾷ πολλὰς ἐν τῷ ἀέρι. Τὸ νιτρικὸν ὀξύ ὠφελεῖ πολὺ εἰς τὴν αὐξησιν τῶν φυτῶν, εἶνε δηλ. ἐκ τῶν σωμάτων ἐκείνων, ἅτινα ἢ βροχὴ καὶ ἢ δρόσος κατὰ τὴν κατάπτωσιν αὐτῶν ἐκπλύνουσιν ἐκ τῆς ἀτμόσφαιρας καὶ πρέχουσιν διὰ τοῦ τρόπου τούτου εἰς τὰ φυτὰ ὡς γόνιμον τροφὴν τὸ σῶμα τοῦτο, ὅπερ παρασκευάσθη δι' αὐτὰ εἰς τὰ νέφη καὶ διὰ τῶν ἀνέμων τοῦ οὐρανοῦ.

Ἀφ' ἑτέρου πάλιν ἀνέρχονται εἰς τὸν ἀέρα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἀκαταπαύστως ἀτμοὶ καὶ ἀέρια διαφόρου φύσεως. Τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα, ἅτινα ὑπὸ ποικίλης περιπτώσεως σήπονται, καὶ τὰ ἀνκρίθητα σώματα, ἅτινα καίονται ἐν τῷ ἀέρι, ἀπντᾷ προκαλοῦσι τὸν σχηματισμὸν χημικῶν ἐνώσεων, αἵτινες ἐνεκ τῆς ἀερίωδους καταστάσεως αὐτῶν εἰσὶ πτητικαὶ καὶ ἐπομένως ἀνέρχονται ἐκ τοῦ ἐδάφους καὶ μιγνύονται μετὰ τοῦ ἀέρος. Τινὰ τῶν ἀερίωδων τούτων σωμάτων π. χ. τὴν ἀμμωνίαν, καὶ τὸ ὑδροθειόμενον ἀέριον (τὸ δύσοσμον τοῦτο σῶμα εὑρίσκεται ἐντὸς τῶν σερπηπιῶν οὐσιῶν καὶ εἰς τοῦτο ὀφείλουσι ταῦτα τὴν ἀηδεστάτην αὐτῶν ὀσμὴν) δυνάμεθα καὶ ἐκ τῆς ὀσμῆς ν' ἀντιληφθῶμεν, ἐνῶ ἐνώσεις τινες τοῦ ἀνθρακός (ὅπως καὶ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ) π. χ. τὸ πρωτοξειδιον τοῦ ἀνθρακός, (ἐνώσεις ὀξυγόνου καὶ ἀνθρακός), τὸ ἐλῶδες ἀέριον (ἐνώσεις ἀνθρακός καὶ ὑδρογόνου) δὲν δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν διὰ τῶν αἰσθήσεων ἡμῶν. Τοιοῦτου εἶδους ἀέρια περιέχονται καὶ εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ θερικοῦ ἡλίου ἐξ ἐλῶδους ἐδάφους προερχομένας πυρετογόνους ἐξατμίσεις, αἵτινες ἀνέρχονται ἐκ τῆς γῆς, καὶ ὑπὸ τῶν ἀνέμων κινούμενα μεταφέρονται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τα-

συντηρήται καὶ δύναται νικηφόρως νὰ διεξάγῃ τὸν ἀγῶνα αὐτοῦ, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τοὺς ἀτύτους πόρους καὶ τὰς χρηματικὰς δαπάνας τῶν συντακτῶν, αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν πρόθυμον συνδρομὴν τοῦ πτωχοῦ μαθητοῦ, τοῦ διδασκάλου, τοῦ ἱατροῦ τοῦ χωρίου καὶ τοῦ μόλις ἀποζώντος φιλομαθοῦς δι-
κηγόρου καὶ ὑπαλλήλου.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἀνταπαστική ἐξόμνησις καὶ ἀποθέωσις
τῆς ἀμαθίας καὶ τῆς ἀγνοίας. Ἄνευ εἰσαγω-
γῶν, ἄνευ σχολίων, ἄνευ ὑπομνημάτων:

Α'. « Ἀληθῶς, ἡ φιλοσοφία εἶνε καὶ μένει κυρίως σπουδὴ καὶ μελέτη τῆς ἐπιστημονικῆς ἀρχῆς, ἡ δ' ἐπιστημονικὴ αὕτη ἀρχὴ λαμπρῶς προ-
 λεχέινει τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν ἄπ' Ἀθηνῶν εἰς Ἱερο-
 σόλυμα καὶ ἀπὸ τῆς Ἀκαδημείας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν »
 (Φ. Π. Παπαδόπουλος ἐν Ἀνυπλόσει Γ', σελ. 363).

B'. α^α "Ας μάθωσιν (οἱ κύριοι ὑλισται) ὅτι ἡ πνοὴ τῆς Ἐπιστήμης δὲν εἶνε ἀποκλειστικῶς κτήμα τῶν σοφῶν, ἀλλ' εἰσδύει αὐτὴ ἀοράτως (!) καὶ ἐκεῖ ἐνῆα βρασι-
λεύει ἡ ἀπλότης καὶ ἡ ἀγνοία (!). Δέον νὰ μά-
θωσιν (!), ὅτι ἐν τοῖς ἀγροῖς (!!!) δύναται τις νὰ εὕρῃ
πολὺ ὀρθότερας ιδέας περὶ ὑπάρξεως Θεοῦ ἢ ἐν ταῖς
κεφαλαῖς καὶ τοῖς βιβλίοις τῶν νεωτέρων νευρολόγων.»
Καὶ κατωτέρω :

σ' Ἡ ἀμαθία καὶ μακρὰ εἶνε μυριάκις προτιματέρη τοῦ ἐπιστημονικοῦ πλοῦτος τῶν ἀνθρώπων ὕλιστων.
(Ἀνάπλῃσις Γ', σελ. 375. ἐν ᾠρθρῳ Εὐθυμίου Ἰωαννίδου, συνταγματάρχου).

Εἶχομεν δίκαιον, φίλε ἀναγνώστα, ἢ οὐχί, ὅτε ἐν
τινι τῶν προηγουμένων φύλλων (σελ. 42) ἐγράφομεν
ὅτι «μετ' ἐκπλήξεως ἀμυθῆτον καὶ μετ' οἴκτου ἀμυ-
θητοτέρου παρατηροῦμεν ὅτι ἀπό τινος χρόνου πλέκον-
ται παρ' ἡμῖν τὰ εὐανθέστατα τῶν ἐγκωμίων καὶ οἱ
ἐνθουσιωδέστατοι τῶν πανηγυρικῶν ἀναφρονδῶν καὶ διαρ-
ρήδην ὑπὲρ τῆς ἀμαθείας καὶ τῆς τελείας ἀρεπιστημο-
σύνης »;

Ἡ ἀ' Ανάπλασις* καὶ τὸ Εὐαγγέλιον.—
 Ἀκούσατε τοὺς ἐξ ἧς Λόγους, ἴδετε τὰ ἐπόμενα ἔργα
 καὶ κρίνατε τὸ ἐν τέλει ἡμέτερον συμπέρασμα :

α) Λόγοι τῆς α' Ανταπόδοσης (λόγοι ἀπλοῦ ! :

« Η δικαστροφή, ἡ προκατάφασις τῶν ἰδεῶν, ἡ σοφιστεία, αἱ ὕβρεις, ἡ εἰρωνεία, εἶναι ἀλλότρια τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν.—

» Ἀξιούμεν ἐπιστημονικὴν καὶ εὐγενῆ συζήτησιν,
ἀκριβείαν, ἀλήθειαν, καλὴν πίστιν» ('Ανάπλασις Δ',
σελ. 943. καὶ 944).

6) Ἔργα τῆς α' Ἀναπλάσεως ἦτοι ἐφαρμογὴ τῶν
περὶ κοσμιότητος ὅρων ἀρχῶν αὐτῆς :

Ἄν τούτοις πρὸ ἡμῶν ἐνίοτε ἢ συβρῶτεροί τι-
νες, διὰ τοῦτο δὲ καὶ κωμικώτεροι (!), ἢ ἐλαφρότεροι
τινες, ἔχοντες τὴν μονομανίαν (!) νὰ φηέγγωνται ἐν
ὀνόματι τῆς Ἐπιστημῆς, τὴν ὁπίαν
γνωρίζουσι τόσον ὅσον καὶ τοὺς κατοίκους τοῦ Κρόνου
(Νομίζετε ὅτι τοῦτο εἶνε κρίσις ἐκ τῶν ἰδίων περὶ τῶν ἁλλο-
τρίων; Ἀπαγε τῆς βλασφημίας! Ἀπαῖσθε!), χωρὶς νὰ εὐ-
λαβῶνται τὴν ἐπιστημονικὴν ἀλήθειαν (Κρατοῦμεν τὰ
πλευρὰ ἡμῶν!), χωρὶς νὰ λαμβάνωσιν ὑπὸ ὄψις ὅτι οἱ

κράτιστοι τῶν ἐπιστημόνων (Τίνος χρόνου καὶ τόπου;) ἀπεκκλύθησαν πρὸ τοῦ Ἀπολύτου καὶ ἐκλιναν εὐσεβῶς τὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ Θεοῦ, **σαῦραι αὐτοὶ καὶ σκώληκες συρόμενοι διὰ τοῦ βορβόρου, κόρακες ἀπαίσιοι, ὄρεα θηρεύοντα τὴν σήψιν, σκότια πτηνὰ ἀγαπῶντα τὰ ἡχῆ ἢ φωνή των ἐν μέσῳ ἐρειπίων καὶ σκιῶν, Σειρήνες** (καὶ μὴ εὐπρόσωπος εἰκὼν!) **τερπόμεναι εἰς καταποντισμοὺς καὶ νυκτὶα ἡθελῆ, ἀνκραυγᾶζουσιν ἡ Ἐπιστῆμη ἀπέδειξε μύθους τὰ περὶ Θεοῦ λεγόμενα καὶ ἀνέτρεψε τὴν θρόνον αὐτοῦ. Ἀλλ' οἱ ὅπως δὴ ποτε σωφρονοῦντες (!) ἄνθρωποι ἀνεξαρτήτως τῆς (Ierās !) ἀγχανκτῆσεως, ἦν αἰσθάνονται κατὰ θεωρίαν τεινουσάν εἰς τὸ ν' ἀποστερήσωσι τὰς καρδίαις τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος, τῆς ἀγάπης (!), ἀνεξαρτήτως αὐτῆς βλέπουσιν ὅτι συνέβη πράγματι ἀναισθησίᾳ, ἥτις εὐτυχῶς εἶνε μόνον ἀναισθησία ... ἐγκρατῶν** (Θαυμάσατε τὸν ὄρωτον τοῦτον ἀναισθητικὸν ἐγκρατῶν!) (**Ἀναισθησία** Γ', σελ 340—341. ἐν ἀρθρῷ τοῦ κ.Μ.χ. Γ. Γαλανοῦ).

γ) Πόρισμα τοῦ «Προμηθέως» κατὰ τὸ Εὐαγγέ-
λιον :

Ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι· πάντα οὖν ὅσα ἂν εἰπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσι γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσι· δεσμεύουσι γὰρ φορτία βρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων· τῷ δὲ δικτύῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινήσαι αὐτά» (Ματθ. 23, 2—4).

«Καλῶς προσεφάντευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται, «Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσσι με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδίᾳ αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ»» (Μάρκ. 7, 6).

**Δοκίμιον ἀνεκτικῆς φιλοσοφίας πρὸς
χρῆσιν τῶν ἀνθρώπων τοῦ κόσμου.** — Οὗτως
ἐπιγεγραμμένον ἐξεδόθη ἐπ' ἐσχάτων βιβλίον, ὃπερ
συνέγραψεν ἀρχαῖος δημοσιογράφος, ἀφαιρῶν τὰς ὥρας
τῆς ἀνάσεως εἰς φιλοσοφικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς σπου-
δὰς. Τυχῦτα πληροφροῦμεθα ἐκ τῆς *Κωνσταντινουπό-*
λεως, ἥτις ἐν δύο φύλλοις (τῆς 2. καὶ τῆς 3. 'Απρι-
λίου) ἀμετφέρει τὸ πρόγραμμα καὶ τινα ἀποσπά-
σματα ἐκ τοῦ κεφαλαίου περὶ τῆς διηγενοῦς ἐξελίξεως
τῶν ὄντων εἰς ἅπαντας τοὺς βαθμοὺς τῆς ὑπάρξεως
αὐτῶν χάριν μελέτης τῶν δυναμένων, καίτοι αἱ ἰδέαι
τοῦ συγγραφέως βετίζονται μᾶλλον ἐπὶ τῆς θεωρίας
τοῦ *Διοδώρου*.

Ἡμεῖς, προτιμῶμεν ὃ ἀναγκάζομεν τὴν περὶ τοῦ συγγράμματος τούτου ἔκφρασιν ἡμετέρας γνώμης μέ-
χρις οὗ ἀναγνώσωμεν ὅλον τὸ ἔργον, πρὸς κτῆσιν δὲ
αὐτοῦ ἐνηργήσαμεν ἤδη τὰ δεόντα.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι *Δοκίμιον* τοιοῦτο θὰ δοκιμάσῃ τὰ πάνδεινα ἔν τε τῇ *Ἀναστάσει* καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Σακκτσούνη. Εἶνε δυνατόν οἱ ἀναμάρτητοι οὗτοι κή-
σωρις τῆς *Ἠλικῆς* καὶ τῆς *Ἐπιστήμης* νὰ μὴ σιγῇ κατι-
σῶσι τοιοῦτο βιβλίον; Εἰς τὸν *Ἰνδίκον*, λοιπόν, εἰς
τὸν *Ἰνδίκον* (Index)!